

Technische vragen

Vragen gesteld door : Progressief Eemnes
Behandeling bij raadsvoorstel : Jaarrekening 2025 Eemnes
Datum vergadering : 6 juli 2026

Technische vragen Oekraïnegelden in jaarrekening 2025

- *Van de overheid krijgen gemeenten fondsen voor de opvang van Oekraïners. Hoe is deze vergoeding opgebouwd en voor welke kosten zijn ze bedoeld?*

Antwoord:

Gemeenten ontvangen van het Rijk een specifieke uitkering voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Deze uitkering is opgebouwd uit verschillende vergoedingscomponenten en is bedoeld om de kosten van de opvang te dekken. De financiering vindt grotendeels plaats op basis van landelijke normbedragen, bijvoorbeeld per gerealiseerde opvangplek of per opgevangen persoon, en niet op basis van de daadwerkelijk door een gemeente gemaakte kosten.

De vergoeding voor gemeentelijke opvanglocaties is bedoeld voor de exploitatie van de opvang. Hieronder vallen onder meer de kosten voor huisvesting, energie, water, schoonmaak, beveiliging, beheer, onderhoud, personeel, begeleiding, de projectorganisatie binnen de BEL en overige exploitatiekosten die samenhangen met het in stand houden van de opvanglocaties.

Voor ontheemden die verblijven in particuliere opvang, zoals bij gastgezinnen, ontvangen gemeenten een afzonderlijke vergoeding. Daarnaast voorziet de regeling in de mogelijkheid om voor bepaalde kosten, waaronder investerings- en opstartkosten voor nieuwe opvanglocaties of noodzakelijke verbouwingen, af te rekenen op basis van de daadwerkelijk gemaakte kosten.

Het uitgangspunt van de regeling is dat de normbedragen de **gemiddelde kosten** van gemeenten dekken. De regeling is zodanig ingericht dat gemeenten als ze daar niet mee uit komen, voor daarvoor in aanmerking komende kosten kunnen afrekenen op basis van de werkelijke kosten. Daarmee is beoogd dat gemeenten per saldo geen financieel nadeel ondervinden van de uitvoering van de opvangtaak en dat op het opvangdossier geen structureel exploitatietekort hoeft te ontstaan. De normbedragen worden door het Rijk periodiek geëvalueerd en, waar nodig, aangepast aan de actuele kostenontwikkeling.

- *Waarom was de vergoeding in Eemnes vorig jaar 0 en in Blaricum 1,2 mln?*

Antwoord:

De ontvangen vergoeding voor de opvang van Oekraïense ontheemden bedroeg in 2025 € 1.757.763. De totale directe lasten voor de uitvoering van deze opvang kwamen uit op € 1.267.566. Per saldo resulteert dit in een positief resultaat van € 490.197 op het opvangdossier.

De gemeente maakt daarnaast indirecte kosten, zoals burgerzaken, SOZA HBEL, OOV, inzet van overige afdelingen. Die kosten zitten in de reguliere bijdrage en overhead van de BEL Combinatie.

- *De onttrekking uit de reserve was vorig jaar 100.000. Waar gaat dat naar toe?*

Antwoord:

Bij het instemmen met de formatie uitbreiding in 2025 van het team OOV is als dekking de reserve gemiste productie OEK-opvang gebruikt, omdat zeker in de beginperiode veel werk is verzet vanuit OOV/Crisisbeheersing en er daar veel werk is blijven liggen. Met ingang van 2026 is die formatie uitbreiding opgenomen in de reguliere DVO-bijdrage.

- *In de jaarrekening van de BEL combinatie zijn de baten (ontvangsten van gemeenten) aanzienlijk hoger dan de lasten. Hoe kan dat? De kosten zouden immers direct worden doorbelast en vallen dus buiten de DVO.*

Antwoord:

De baten zijn hoger dan de directe lasten, omdat naast de doorbelasting van de directe uitvoeringskosten ook een opslag voor overhead in rekening is gebracht. Deze opslag maakt onderdeel uit van de afgesproken kostprijs van de dienstverlening en dient ter dekking van de overheadkosten van de BEL Combinatie, zoals kosten voor huisvesting, ICT, bedrijfsvoering aangezien het projectteam van alle faciliteiten in het BEL-gebouw gebruik maakt..

Als gevolg hiervan overstijgen de baten de directe uitvoeringslasten. Het verschil vormt geen exploitatieresultaat op de uitvoering van de dienstverlening, maar draagt bij aan de dekking van de overheadkosten van de BEL Combinatie. Deze wijze van kostentoe rekening sluit aan bij de BBV-systematiek, waarbij overhead afzonderlijk inzichtelijk wordt gemaakt en via een opslag kan worden toegerekend aan de geleverde dienstverlening.

- *Deze uitkering staat ook in de SISA-verklaring. De bedragen matchen daar echter niet met die in de jaarrekening. Hoe zit dat?*

Antwoord:

De bedragen in de SiSa-bijlage zijn leidend. Deze sluiten aan op de gecontroleerde financiële administratie en vormen de basis voor de accountantscontrole. Het Rijk stelt de definitieve vergoeding vast op basis van de gegevens zoals opgenomen in de gecontroleerde SiSa-bijlage.

Via de griffier is de vraagsteller inmiddels verzocht aan te geven op welke bedragen of posten de geconstateerde verschillen met de jaarrekening betrekking hebben. Zodra hierover meer duidelijkheid bestaat, kan een nadere inhoudelijke toelichting worden gegeven.

Zoals eerder aangegeven is door Eemnes in 2025 ontvangen € 1.757.763

De SISA-bijlage geeft het volgende beeld:

Indicator M16/01 € 1.614.888 ontvangen normbedrag

Indicator	M 16/06	€ 121.325	uitgekeerde verstrekkingen
	M 16/05	€ 61.743	transitie kosten
	M 16/09	€ - 40.193	eigen bijdragen opvang
	Saldo	€ 142.875	

Normbedrag € 1.614.888
Saldo 05-09 € 142.875

Totaal € 1.757.763

Conclusie: sluit aan op jaarrekening

- Omdat dit een doelgerichte uitkering van het rijk is (SPUK?) zou je kunnen verwachten dat het rijk de besteding controleert. Het lijkt erop dat de lasten veel minder zijn dan de baten waardoor grote reserves zijn ontstaan (Eemnes 7 ton, Laren >1mln, Blaricum >4 mln, Huizen > 6mln). Bestaat er een risico dat de overschotten worden teruggevorderd?

Antwoord:

De vergoeding voor de opvang van Oekraïense ontheemden wordt verstrekt via een specifieke uitkering (SPUK). Gemeenten leggen hierover verantwoording af via de SiSa-systematiek, die onderdeel uitmaakt van de accountantscontrole op de jaarrekening. De definitieve vaststelling van de uitkering vindt plaats op basis van deze verantwoording.

Er bestaat op grond van de huidige regeling geen risico dat een positief resultaat op het opvangdossier uitsluitend vanwege de omvang van het overschot door het Rijk wordt teruggevorderd. Dat gemeenten op dit dossier een positief resultaat realiseren, is bovendien geen uitzonderlijke situatie, maar een landelijk beeld dat voortvloeit uit de bekostigingssystematiek met normbedragen. Voorts is het bij de meeste gemeenten niet gebruikelijk om een urenverantwoording bij te houden, dus het overschot bestaat ook deels uit uren van het reguliere personeel wat ingezet is voor de opvang maar waarvan de kosten niet ten laste daarvan zijn gebracht. Ook in Eemnes brengen we alleen de directe kosten van de projectorganisatie ten laste van PR4.4 Migratie, vluchtelingen en opvang.

- *In de tekst van de jaarrekening op pagina 184 wordt gesteld dat het restant van de reserve 'Oekraïne gemiste productie BEL' á 170.342 aan de BEL wordt overgedragen in 2025. Op pagina 182 staat dat saldo er echter nog steeds, terwijl dit in de jaarrekening van Blaricum daar op 0 staat. Is dit wel goed verwerkt?*

Antwoord:

Bij de gemeenten Blaricum en Laren heeft de overdracht van de reserve Oekraïne gemiste productie BEL reeds plaatsgevonden via de besluitvorming bij de Zomernota. Om die reden bedraagt de stand van deze reserve in de jaarrekening van deze gemeenten € 0.

Voor de gemeente Eemnes is ervoor gekozen de overdracht te laten plaatsvinden bij de vaststelling van de jaarrekening 2025. Zolang hierover nog geen besluit is genomen, blijft de reserve in de jaarrekening zichtbaar. Na vaststelling van de jaarrekening 2025 wordt de reserve opgeheven .

De € 170.342 wordt toegevoegd aan de algemene reserve zoals verwoordt in het raadsvoorstel, aangezien de overdracht aan de BEL Combinatie al via de slotwijziging van de BEL is verwerkt in de cijfers van 2025. De overheveling staat als uitgave verantwoord op PR6 onder het onderdeel 'Treasury en resultaat'. In het resultaat 2025 van Eemnes is dus al de overheveling verwerkt. Het restant (na de onttrekking die we in 2025 hebben gedaan) van de reserve gemiste productie kan dan ook vrijvallen bij het bestemmen van het resultaat 2025.